

Oznámenie výsledku vybavenia petície č. 5/2016

Vybavovateľ petície: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“)

Názov petície: Petícia za zrušenie minimálneho počtu žiakov v triede pre obce s menším počtom obyvateľstva a prehodnotenie financovania týchto škôl

Text: v petícii občania žiadajú, aby sa výnimka uvedená v § 29 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktorý stanovuje o. i. minimálne počty žiakov v triede, vzťahovala nielen na triedy základných škôl zriadených len s ročníkmi prvého stupňa (tzv. málotriednych škôl), ale aj na plnoorganizované školy v obciach, ktoré majú menší počet obyvateľov (do 2 000 obyvateľov a z nich je väčšia skupina skôr v dôchodkovom veku).

Konkrétne sa petícia týka vidieckej ZŠ s MŠ na Cerovej, ktorá napriek tomu, že je tzv. „spádovou“ ZŠ, kde síce dochádzajú deti zo školy aj z okolitých dedín (od 4. ročníka ZŠ), napriek tomu nedosahuje v niektorých prípadoch normu vzťahujúcu sa na minimálny počet detí v triede. Pri spojených ročníkoch by sa potom vyučovali zase veľké počty detí v triede, čo je na úkor kvality vyučovania.

Vzhľadom na demografický vývoj na Slovensku, obzvlášť vidieka, je norma stanovujúca najnižší počet žiakov v triede/triedach do budúcnosti likvidačná aj pre tento typ vidieckych škôl a diskriminačná pre tento typ škôl v porovnaní s málotriednymi školami (keďže na prvom stupni nie je rozdiel medzi počtom žiakov v tomto type školy a v málotriednej škole).

Taktiež v petícii občania žiadajú, aby v rámci pripravovanej novely zákona o financovaní škôl bolo prehodnotenú financovanie škôl aj v prospech takéhoto typu škôl.

Je kvórovaná: nie

Počet osôb podporujúcich petíciu: 31

Dátum doručenia: 25.08.2016

Dátum vybavenia: 7.10.2016

Spôsob vybavenia: neopodstatnená

Zdôvodnenie vybavenia:

V odpovedi na petíciu MŠVVaŠ SR uvádza:

Minimálne počty žiakov v triedach základných škôl, ktoré sú ustanovené v § 29 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“), boli prijaté práve na podnet zriaďovateľov škôl a profesijných združení škôl. Predmetné ustanovenie zákona bolo prerokované a schválené Ústavnoprávnym výborom NR SR, Výborom NR SR pre financie a rozpočet, vzdelávanie, vedu, mládež a šport.

Prevádzka tried s nízkym počtom žiakov je z ekonomického hľadiska náročná, a preto MŠVVaŠ SR zaviedlo minimálne počty žiakov v triedach, ktoré platia od 1. septembra 2015. Zákon pamätá aj na výnimky a osobitné prípady, keď je potrebné zachovať školy aj s nižším počtom žiakov v triedach.

Za osobitné prípady sa považuje:

- a) znížená dostupnosť žiakov do školy; za zníženú dostupnosť žiakov do školy sa považuje dĺžka dopravnej cesty vlakom alebo autobusom z miesta trvalého pobytu žiaka dlhšia ako 6 kilometrov,
- b) vzdelávanie žiakov v jazyku národnostnej menšiny, ak v okruhu 6 kilometrov od miesta trvalého pobytu žiaka nie je žiadna iná základná škola s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny,
- c) vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ak je z celkového počtu žiakov školy viac ako 80 % žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, alebo
- d) ďalšie prípady hodné osobitného zreteľa.

Za prípad hodný osobitného zreteľa sa považuje aj rozhodnutie zriaďovateľa základnej školy dofinancovať školu z vlastných zdrojov v prípade, že mu nebudú postačovať normatívne finančné prostriedky. V takom prípade môže zriaďovateľ prevádzkovať základnú školu s nižším počtom žiakov v triede.

MŠVVaŠ SR podporuje menšie základné školy prostredníctvom vyššieho normatívu na žiaka, pričom celkové náklady na kompenzáciu sú vo výške 61 mil. eur, čo predstavuje takmer 9 % z celkového rozpočtu základných škôl. Vyšší normatív na žiaka má zabezpečiť prevádzku škôl s menej ako 250 žiakmi na území danej obce, a to pri zohľadnení vyučovacieho jazyka a zriaďovateľa školy. Takto sa vytvárajú podmienky pre blízkosť škôl k bydlisku žiakov, a tým aj čo najlepší možný prístup ku vzdelávaniu všetkých žiakov v ich materinskom jazyku. Zároveň sa podporuje diverzita ponuky vzdelávania prostredníctvom podpory rôznych zriaďovateľov.

MŠVVaŠ SR citlivo pristupuje pri posudzovaní prípadov osobitného zreteľa s prihliadnutím na regionálne podmienky v základných školách (napríklad náročná dostupnosť – lazy), keďže je presvedčené, že primárnym cieľom racionalizácie nemôže byť uprednostňovanie úspor či blízkosti školy pred kvalitou výučby, ale to, čo je v danej situácii v celostnom záujme žiakov.

Z uvedených dôvodov je petícia za zrušenie minimálneho počtu žiakov v triede pre obce s menším počtom obyvateľstva a prehodnotenie financovania týchto škôl neopodstatnená.